

Ny rapport identifiserer problematiske plastkjemikalier og fremhever metoder for sikrere bruk av plast

EMBARGO FREM TIL 14. MARS 2024, KL. 13.00 GMT

Flere land, inkludert Norge, forhandler for tiden om en global plastavtale for å få slutt på plastforurensningen. **En solid avtale vil kunne løse denne globale krisen og muliggjøre en overgang til en tryggere og bærekraftig sirkulær økonomi.** Men det er viktig at avtalen også tar for seg plastkjemikalier, for all plast, fra matemballasje til bildekk, inneholder tusenvis av kjemikalier som kan lekke ut i matvarer, hjem og miljø. Siden mange av disse kjemikaliene er farlige og kan de skade menneskers helse og miljøet.

En ny vitenskapelig rapport gir **viktig informasjon om plastkjemikalier** som kan gjøre det mulig å produsere plast som er tryggere for mennesker og miljø, sammenstilt i en **enkel, omfattende og systematisk ressurs**. Dokumentet, som går under navnet *PlastChem Report*, gir en vitenskapelig tilnærming til **identifisering og håndtering av de mange kjemikaliene** som er problematiske i plast i dag. Dette **vil hjelpe beslutningstakere**, men også andre interessenter, i å ta vitenskapelig baserte beslutninger vedrørende plastproblematikk.

Plastkjemikalier omfatter alle kjemikalier i plast, inkludert tilsetningsstoffer, prosesshjelpemidler og urenheter. En tidligere rapport fra FNs miljøprogram (UNEP) og andre internasjonale institusjoner identifiserte 13 000 plastkjemikalier. Den nye *PlastChem-rapporten* viser at **det finnes flere plastkjemikalier enn tidligere kjent**. Over 16 000 kjemikalier er nå identifiserte og inkludert i den nye *PlastChem-databasen* som medfølger rapporten.

Andre **viktige funn** i rapporten er blant annet:

- Minst **4 200 plastkjemikalier (eller 26 %)** gir grunn til bekymring på grunn av deres høye risiko for påvirkning på menneskers helse og miljøet,
- Mer enn **400 problematiske kjemikalier kan forekomme i alle de mest anvendte plasttypene**, inkludert i matemballasje, og alle de testede plasttypene lekket ut farlige kjemikalier,
- For å gjøre platen tryggere **trengs det nye metoder for å regulere plastkjemikalier**, inkludert farebasert identifisering av grupper av problematiske plastkjemikalier.

Prof. Martin Wagner, koordinator for *PlastChem-prosjektet*, hovedforfatter av rapporten og professor ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) i Trondheim, sier følgende:

"Regjeringer over hele verden ønsker å ta tak i plastproblemet. Dette kan imidlertid bare oppnås hvis problematiske plastkjemikalier håndteres på riktig måte. Rapporten gir den nødvendige vitenskapelige dokumentasjonen som trengs for å gjøre plast tryggere for miljøet og for oss mennesker."

Hans Peter Arp, medforfatter av *PlastChem-rapporten*, professor ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) og teknisk ekspert ved Norges Geotekniske Institutt (NGI), sier følgende:

"PlastChem-rapporten er en vekker for beslutningstakere og industrien. Vi trenger mer åpenhet og bedre håndtering av problematiske kjemikalier i plast. Fremtidens plastinnovasjon bør fokusere på sikkerhet, bærekraft og nødvendighet, ikke bare på funksjonalitet."

Dr. Mari Løseth, medforfatter av *PlastChem*, forsker og seniorrådgiver ved Norges Geotekniske Institutt (NGI), sier følgende:

"Denne rapporten danner grunnlaget for å fatte informerte politiske beslutninger om håndtering av plast og plastkjemikalier. Men, for å fremme en trygg og sirkulær plastøkonomi er det imidlertid avgjørende med økt åpenhet og tilgjengelig informasjon om kjemikaliebruk i plast. Dette for å kunne ta strategiske og bærekraftige beslutninger."

Mer: <https://plastchem-project.org/>

Referanser

Martin Wagner, Laura Monclús, Hans Peter H. Arp, Ksenia J. Groh, Mari E. Løseth, Jane Muncke, Zhanyun Wang, Raoul Wolf, Lisa Zimmermann (2024). *State of the science on plastic chemicals - Identifying and addressing chemicals and polymers of concern*, <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.10701706>.

For mer informasjon om *PlastChem-rapporten*, vennligst kontakt:

Prof. Martin Wagner, leder for *PlastChem-prosjektet*, førsteforfatter av rapporten og professor ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet i Trondheim, Norge, martin.wagner@ntnu.no.